

Проект „Активни граждани за енергийно независими общини“ се изпълнява от „Асоциация на българските градове и региони“ АБГР, „Институт по предприемачество, устойчиво развитие и иновации“ (ИПУРИ), „Български Енергиен и Минен Форум“ (БЕМФ) и V16 Urban Energy AS, Осло, Норвегия.

Основната цел на проекта е повишаване на гражданската осведоменост в общините Панагюрище, Костинброд, Трявна и Дряново и енергийната демокрация, посредством колективни действия за подкрепа на енергийния преход.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по Фонд Активни граждани България в рамките на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

За постигане на своите цели, проектът предвижда широка информационна кампания за насърчаване на гражданското участие в процесите на Зеления преход.

Част от информационната кампания е и настоящият материал.

Приятно четене!

НАЦИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ В ОБЛАСТТА НА ЕНЕРГЕТИКАТА И КЛИМАТА

За да постигнат целите на ЕС в областта на енергетиката и климата за 2030 г., държавите от ЕС трябва да съставят 10-годишен интегриран национален план в областта на енергетиката и климата (НПЕК) за периода 2021—2030 г. В националните планове се посочва какви мерки възнамеряват да предприемат държавите от ЕС в пет области: енергийна ефективност, възобновяеми енергийни източници, намаляване на емисиите на парникови газове, междусистемни връзки и научни изследвания и иновации.

ИНТЕГРИРАН ПЛАН В ОБЛАСТТА НА ЕНЕРГЕТИКАТА И КЛИМАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 2021 – 2030 Г.

3. ПОЛИТИКИ И МЕРКИ

3.1 Измерение „Декарбонизация“

3.1.1 Емисии и поглъщане на парникови газове

i. Политики и мерки за изпълнение на целите съгласно Регламент (ЕС) 2018/842, посочени в точка 2.1.1 и политики и мерки за съобразяване с Регламент (ЕС) 2018/841, с които се обхващат

всички основни източници и сектори за засилване на поглъщанията, с идея за дългосрочната визия и цел за икономика с ниски нива на емисии и постигане на баланс между емисии и поглъщания в съответствие с Парижкото споразумение.

Сектор Енергетика

За енергийния сектор по-голямата част от мерките, които оказват влияние върху **декарбонизацията**, са включени в разделите за ВИ, ЕЕ, вътрешния пазар и енергийната сигурност по-долу, тъй като общите промени в тези измерения водят до намаляване на емисиите на ПГ. В допълнение към мерките, изброени в тези раздели по-долу, има няколко други мерки, които имат косвено положително въздействие върху намаляването на ПГ. Предполага се, че всички изброени мерки от Третия национален план за действие за изменение на климата (2013-2020 г.) са удължени до 2030 г., както следва:

- *Реконструкция на когенерационни инсталации и котли за централно отопление с турбини на природен газ;*
- *Намаляване на загубите от разпределителните и преносните мрежи;*
- *Намаляване на загубите в топлопреносните мрежи;*
- *Заместване на горивата - от въглища на природен газ;*
- *Увеличаване на високоефективното комбинирано производство;*
- *Увеличаване на дела на отоплението и охлаждането въз основа на възобновяеми енергийни източници;*
- *Подобряване на ефективността на производството в съществуващите въглищни електроцентрали.*

Обобщени политики и мерки за битовия и обществен сектор:

- *Газоснабдяване на домакинствата;*
- *Монтаж на слънчеви колектори;*
- *Изпълнение на мерките в Националната програма за ускорена газификация (НПУГ) в България;*
- *Обновяване (санирание) до определения годишен процент на обществените и държавни сгради (с обща площ над 250 квадратни метра) след влизането в сила на директивата за енергийна ефективност;*
- *Въвеждане на задължителна схема за енергийна ефективност (намаляване на потреблението на гориво и енергия в консумацията на крайно потребление на енергия);*
- *Ускоряване на датата, на която да влезе в сила Регламентът за екодизайна 2015/1185; и въвеждане на задължително, ускорено прекратяване на традиционните замърсяващи отоплителни уреди (печки) в съответствие с Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха 2020-2030 г.;*
- *Въвеждане на стандарт за качество на горивата за въглища (в национален мащаб), сурогатни мерки за намаляване на съдържанието на влага в дърва за огрев, използвани в общини, които не отговарят на критериите за качество на въздуха PM10 и, евентуално, на максимален стандарт на съдържание на влага за дърва за огрев, в съответствие с Националния контрол на замърсяването на въздуха Програма 2020-2030 г.;*

- *Домакинствата, засегнати от задължителното прекратяване на традиционните печки за преминаване към отопление с природен газ (повторно свързване и нови връзки), централно отопление (повторно свързване и нови връзки) или отоплителни уреди, отговарящи на екодизайна), в съответствие с Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха 2020-2030 г.*

При използването на различни от конвенционалните горива за първично производство на енергия е необходимо да бъдат приложени и следните мерки:

- *Разработване и приемане на национален анализ на потенциала за устойчива биомаса от всички сектори (вкл., но не само на горите и селското стопанство) и критерии за устойчивост, като се вземат предвид критериите за устойчивост на Директивата (ЕС) 2018/2001;*
- *Синхронизация между стратегически документи **във връзка с управлението и използването на горите**. Когато се извършват преразглеждане, актуализиране и разработване на стратегически документи, те трябва да бъдат съгласувани помежду си и с ИНПЕК. Такива стратегически документи, които трябва да бъдат преразгледани, актуализирани, приведени в съответствие с ИНПЕК, могат да включват: Доклад за горския сектор, приложение към Плана за действие на Националната стратегия за адаптация към изменението на климата на Република България, Национална стратегия за развитие на горския сектор, Национален план за действие за енергия от горна биомаса, Национален план за действие за възобновяема енергия;*
- *Синхронизация между стратегически документи **във връзка със селскостопанския сектор**. Когато се извършва преразглеждане, актуализиране и разработване на стратегически документи, те трябва да бъдат съгласувани помежду си и с ИНПЕК. Стратегическите документи, които ще бъдат преразгледани, актуализирани и приведени в съответствие с ИНПЕК, могат да включват планове за прилагане на Общата селскостопанска политика за периода след 2020 г.;*
- *Синхронизация между стратегически документи **във връзка със сектора на отпадъците**. Когато се извършва преразглеждане, актуализиране и разработване на стратегически документи, те трябва да бъдат съгласувани помежду си и с ИНПЕК. Стратегическите документи, които ще бъдат преразгледани, актуализирани и съгласувани с ИНПЕК, могат да включват: План за управление на отпадъците и съответните програми като Програма за постигане на биоразградими цели за отпадъци, в т.ч. за биологичните отпадъци и Програмата за подобряване на йерархията на управление на други потоци от отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за периода след 2020 г.*

Счита се, че прилагането на горепосочените допълнителни мерки има положително отражение както върху производството на първична енергия, така и върху секторите на ЗПЗГС.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство – www.activecitizensfund.bg, в изпълнение на проект „Активни граждани за енергийно независими общини“. Основна цел на проекта е повишаване на гражданската осведоменост в общините Костинброд, Панагюрище, Трявна и Дряново и енергийната демокрация, посредством колективни действия за подкрепа на енергийния преход.

Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от "Асоциация на българските градове и региони" /АБГР/ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и на Оператора на Фонд Активни граждани България.